

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ НАВЧАННЯ

Ю.К.Корнієнко, Ф.А.Трішин

Для проведення дистанційного модуля в ОНАХТ необхідно було спочатку провести ряд підготовчих заходів. В першу чергу, це стосується реєстрації викладачів та студентів в системі дистанційного навчання академії.

Реєстрація викладачів проводилася співробітниками центру дистанційного навчання. Викладач одержував власні реєстраційні дані (логін (Username), пароль (Password)) для входу у систему дистанційного навчання за електронною адресою: <http://moodle.onaft.edu.ua>. До початку дистанційного модуля були зареєстровані всі лектори, у яких є відповідний курс у весняному семестрі, крім того, багато асистентів, які будуть допомагати більш досвідченим колегам. На рисунку 1 показана динаміка зареєстрованих користувачів-викладачів в період підготовки до дистанційного модуля (друга половина 2016 року).

Рис.1. Загальна кількість зареєстрованих викладачів.

Аналогічно була проведена реєстрація всіх студентів в системі дистанційного навчання ОНАХТ.

Студенти реєструвалися в ЦДН за сприяння деканатів, створений список логінів та паролів був переданий до відповідних деканатів. В системі були зареєстровані всі студенти денної форми навчання (на яких саме орієнтований дистанційний модуль) та значний відсоток студентів заочної форми навчання. В деканатах була організована процедура передачі реєстраційних даних студентам. В дистанційному модулі брали участь тільки ті студенти, у яких є дисципліни у другому семестрі. Відповідна кількість становила 3238 осіб.

Для допомоги студентам в освоєнні дистанційних технологій нами були розроблені «Методичні рекомендації студентам щодо навчання з

використанням технологій дистанційного навчання». Ці матеріали були розміщені на сайті центру. Підключення студентів певних груп до курсу викладача робилося співробітниками центру за замовленнями кафедр.

Для допомоги викладачам з приводу створення та супроводження дистанційних курсів нами були розроблені «Методичні рекомендації щодо організації навчання з використанням технологій дистанційного навчання». Ці матеріали також були розташовані на сайті центру та одночасно через відповідальних осіб по кафедрам розповсюджені серед викладачів академії.

До початку зимового дистанційного модуля кожен викладач повинен був створити власний курс (курси). Всі вони були своєчасно створені. Загальна кількість дистанційних курсів для зимового модуля становила 841. Тут треба відмітити наступне: кількість дистанційних курсів відрізнялася від кількості кафедральних дисциплін. Одна дисципліна могла мати декілька дистанційних курсів (приклади – Фізика, Вища математика для механіків, технологів, якщо дисципліна має певні особливості для студентів різних спеціальностей), навпаки один курс міг бути спільним для декількох викладачів (приклад – Технічна мікробіологія, яка викладається на різних спеціальностях).

У випадку, коли на сайті розміщений повний семестровий курс, в ньому повинні були знаходитись вимоги щодо вивчення певної частини відповідної дисципліни у дистанційному форматі. Однак можлива і ситуація, коли на даному етапі в дистанційному курсі викладені тільки матеріали до зимового модуля.

Викладач особисто визначав об'єм матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення у дистанційному режимі (15 – 20% від об'єму семестрового матеріалу). Це міг бути: 1) лекційний матеріал (обсяг декілька лекцій) в текстовому форматі, 2) посилання на зовнішні ресурси, де розташований певний матеріал у вільному доступі; 3) лабораторні роботи, практичні чи семінарські заняття (якщо їх можливо виконати поза межами аудиторії); 4) тести або (та) контрольні завдання для перевірки засвоєння вивченого матеріалу; 5) список літератури при вивченні дисципліни; 6) рекомендації, вимоги щодо самостійного вивчення матеріалу. При бажанні можливо було наповнення курсу також іншими матеріалами.

На наступних рисунках 2 та 3 показані приклади створених дистанційних курсів «Правознавство і конфліктологія» та «Вища математика».

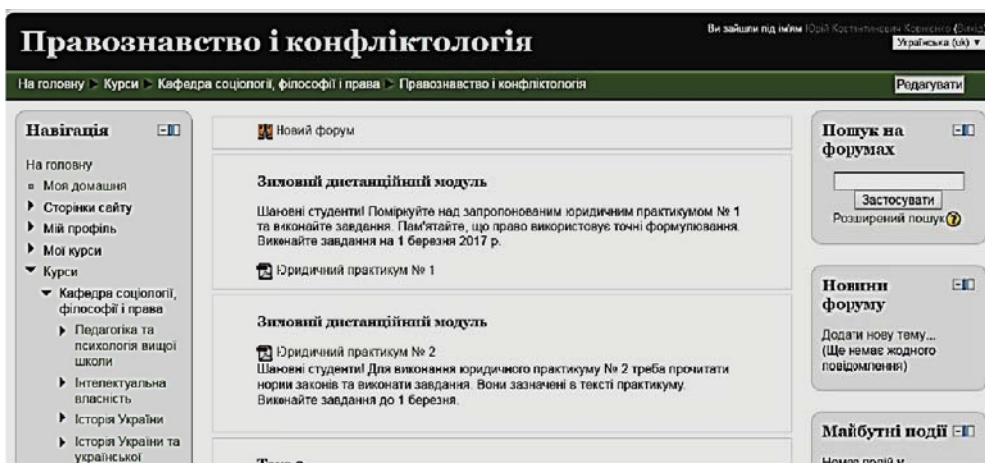

Рис.2. Фрагмент дистанційного модуля курсу «Правознавство і конфліктологія»

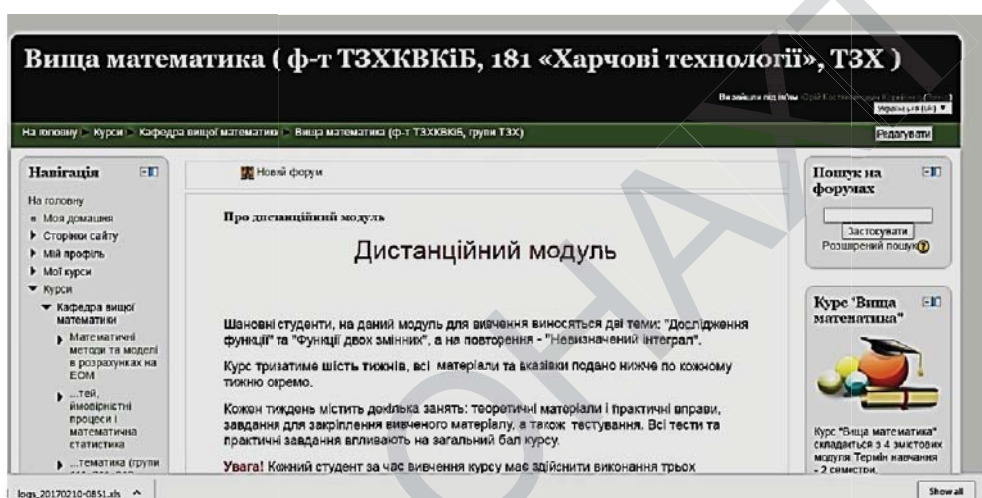

Рис.3. Фрагмент дистанційного модуля курсу «Вища математика»

Хоча офіційно дистанційний модуль починався з 1 лютого, аналізувати його хід почнемо з 15 січня. Викладачі працювали зі студентами online в межах своїх дистанційних курсів. Студенти відвідували дисципліни, до яких вони були підключені. Викладачі аналізували відвідування студентів, відповідали на запитання як в системі дистанційного навчання, так і з використанням електронної пошти. На рисунку 4 показана щоденна кількість відвідуваних дисциплін. Середня щоденна кількість відвідуваних дисциплін в період з 15 січня по 31 січня, тобто в підготовчий період, дорівнювала 416, а от починаючи з 1 лютого та до закінчення модуля 5 березня сягала 560 на добу.

Аналіз показав, що кількість різних відвідуваних курсів була 1023. Оскільки в межах дистанційного модуля загальна кількість дисциплін становила 841, отже всі дистанційні курси відвідувалися, а решта відносилася до осіннього семестру.

Рис. 4. Щоденна кількість відвідуваних дисциплін.

Наступне питання, на яке треба було дати відповідь: яка кількість користувачів заходила на сайт дистанційного навчання? Спочатку проаналізували щоденну кількість подій. Що розуміють в системі дистанційного навчання під подіями? Вони включають в себе відвідування користувачами (студентами, викладачами) окремих дисциплін, в межах кожного курсу виконання різних дій (перегляд окремих сторінок курсу, скачування матеріалів, проведення online-тестування та т.і.), різні заходи на курси протягом доби. На рисунку 5 показана кількість подій з 15 січня по 5 березня. Середня щоденна кількість подій з 15 січня до 31 січня дорівнювала 9345, з початком модуля від 1 лютого і до його закінчення – 23102 за добу, досягаючи максимального значення 36428 5 березня.

Рис. 5. Щоденна кількість подій.

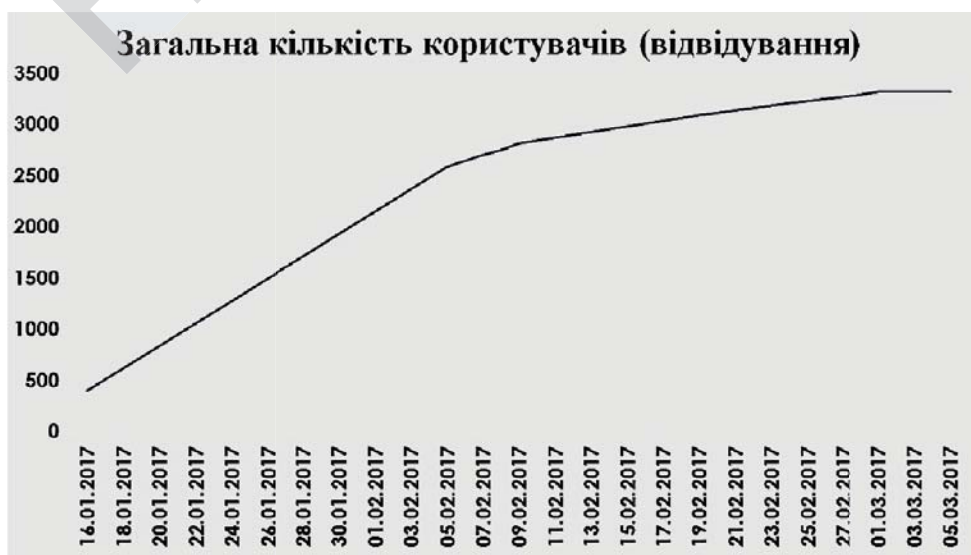
Схожа динаміка спостерігалася при розгляді кількості користувачів, які відвідували сайт дистанційного навчання. На рисунку 6 показана щоденна кількість користувачів. Проведений підрахунок показав, що середня кількість користувачів в період з 15 по 31 січня становила 424 особи, а починаючи з 1 лютого та до закінчення модуля – 865, тобто стала більш ніж вдвічі більшою.

Сума користувачів протягом 1 лютого – 5 березня складала 28497 осіб, в той же час аналіз показав, що при цьому різних користувачів було 3324 особи, таким чином в середньому кожен користувач заходив приблизно 9 днів. Кількість викладачів (лекторів), які повинні були брати участь у дистанційному модулі становила 409, в той же час студентів – 3238. Аналіз відвідувань показав, що викладачі заходили на сайт всі, а ось із загальної кількості студентів заходили тільки 2915, що становить 90%.

Рис. 6. Щоденна кількість користувачів.

На рисунку 7 показана динаміка загальної кількості користувачів, які відвідували сайт дистанційного навчання.

На завершення дистанційної частини весняного семестру необхідно було провести контрольні заходи у вигляді online-тестування або виконання контрольної роботи. Для цього викладачі використовували різні засоби, передбачені в системі дистанційного навчання: тестування у різних формах (Множинний вибір, Відповідність, Есе), використання такого виду діяльності як Завдання з розташуванням відповіді в системі, виконання запропонованого завдання та відправлення викладачеві по електронній пошті.

З початком аудиторної частини весняного семестру викладачі проводять аналіз проведеного дистанційного модуля, включаючи виставлення оцінок, які будуть враховуватись як певна складова підсумкового результату, при необхідності можна було провести контрольні заходи в аудиторії по пройденій частині курсу.

Загалом треба відмітити, що проведений дистанційний модуль, як складова частина весняного семестру, показав свою високу ефективність при управлінні самостійною роботою студентів та контролі над цією діяльністю. Це дуже важливо, в тому числі, для організації систематичного зворотного зв'язку між викладачем та студентом, тобто інтерактивності в навчанні. При цьому побудова матеріалу в системі дистанційного навчання повинна здійснюватися таким чином, щоб формувати у студента компетенції, які йому будуть необхідні в подальшій навчальній та професійній діяльності.